

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แนวทางการคำนวณต้นทุนกิจกรรมของหน่วยงาน
ระดับคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน นายนพรัตน์ อัครจินดา

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์สุศรี เทียศิริเพชร ประธานกรรมการ
อาจารย์เอื้อบุญ เอกะสิงห์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง แนวทางการคำนวณต้นทุนกิจกรรมของหน่วยงานระดับคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการคำนวณต้นทุนกิจกรรมของหน่วยงานระดับคณะภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อให้ได้ต้นทุนรายหลักสูตร ต้นทุนต่อหัว นักศึกษารายปี และต้นทุนรายวิชา ในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาจาก โครงสร้างองค์กรและการบริหารงาน รวมทั้งระบบการปฏิบัติงานของหน่วยงานระดับคณะ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรมของ 3 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะสัตวแพทยศาสตร์ และคำนวณต้นทุนต่อผลผลิตตามแนวทางการคำนวณต้นทุนกิจกรรมที่ได้จัดทำขึ้น

แนวทางการคำนวณต้นทุนกิจกรรมเริ่มจากการวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วนคือ หน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และหน่วยงานระดับคณะ หน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมสนับสนุนส่วนกลาง และกิจกรรมบริหารส่วนกลาง สำหรับหน่วยงานระดับคณะแบ่งเป็น 2 ระดับคือ สำนักงานเลขานุการคณะ และหน่วยงานระดับภาควิชา สำนักงานเลขานุการคณะประกอบด้วย 6 กิจกรรมคือ กิจกรรมบริหารคณะ กิจกรรมบริการห้องสมุด กิจกรรมนิสิตนักศึกษา กิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน กิจกรรมวิจัย และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และหน่วยงานระดับภาควิชาประกอบด้วย 7 กิจกรรมคือ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมห้องปฏิบัติการ กิจกรรม

กำลังการผลิตที่ไม่ได้ใช้ กิจกรรมบริหารภาควิชา กิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน กิจกรรมวิจัย และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

หลังจากการกำหนดกิจกรรม ในการคำนวณขั้นแรกหาต้นทุนกิจกรรมของหน่วยงานที่เป็นต้นทุนทางอ้อมในการผลิตบัณฑิตจากหน่วยงานส่วนกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำนักงานเลขานุการคณะ โดยใช้จำนวนนักศึกษา จำนวนกระบวนวิชาที่เปิดสอน สัดส่วนเวลา การปฏิบัติงาน สัดส่วนงบประมาณ การระบุโดยตรงและการใช้ดุลยพินิจเป็นเกณฑ์ในการปันส่วน ต่อมาคำนวณหาต้นทุนกิจกรรมของหน่วยงานที่ให้ต้นทุนทางตรง คือหน่วยงานภาควิชา โดยใช้ สัดส่วนเวลาการปฏิบัติงาน สัดส่วนงบประมาณ จำนวน FTES จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการ จำนวน วิชาที่เปิดสอน ระบุโดยตรงและการใช้ดุลยพินิจเป็นเกณฑ์ในการปันส่วน หลังจากนั้นทำการเก็บ รวบรวมต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทำให้ได้ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจากการศึกษาพบว่าต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีประกอบด้วย 9 กิจกรรมดังนี้คือ กิจกรรม สนับสนุนส่วนกลาง กิจกรรมบริหารส่วนกลาง กิจกรรมบริหารคณะ กิจกรรมบริหารห้องสมุด กิจกรรมนิสิตนักศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมห้องปฏิบัติการ กิจกรรมกำลังการผลิตที่ไม่ได้ใช้ และกิจกรรมบริหารภาควิชา

ต้นทุนต่อหัวนักศึกษา (FTES) รายปี พบว่าสามารถคำนวณหาได้โดยนำต้นทุน กิจกรรมทั้งหมดที่เก็บรวบรวมได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมหารด้วยจำนวน FTES สำหรับต้นทุน รายวิชาหาได้โดยคำนวณต้นทุนต่อตัวผลิตภัณฑ์และระบุต้นทุนเข้าสู่แต่ละกระบวนวิชา

ผลการศึกษารุ่นนี้ ทำให้ทราบแนวทางในการคำนวณต้นทุนกิจกรรมของ หน่วยงานระดับคณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ประโยชน์จากระบบงบประมาณ พัสดุ การเงิน และบัญชีกองทุน โดยเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย ลักษณะ 3 มิติ ซึ่งหน่วยงานระดับคณะภายใน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการคำนวณต้นทุนกิจกรรมได้

Independent Study Title	Guidelines for Activity Based Costing for the Faculty – Level Organization Chiang Mai University	
Author	Mr. Nopparut Akarajinda	
Degree	Master of Accounting	
Independent Study Advisory Committee	Associate Professor Chusri Taesiriphet	Chairperson
	Lecturer Erboon Ekasingh	Member

Abstract

The independent study entitled Guidelines for Activity Based Costing for the Faculty – Level Organization Chiang Mai University had the objective to investigate the guidelines for activity based costing for undergraduated students of the Faculty level of Chiang Mai University. The data was collected from Faculty-level studying of organization structures, administration systems and operation systems in order to provide curriculum cost, annual capital cost per student (full time equivalence student, FTES) and cost per subject. This also included the interviews of officers involving with the computation of costing from three Faculties, namely, Engineering, Business Administration and Veterinary Science.

Guidelines for activity based costing started from activity analysis and classification of two involving sectors ; central sector of Chiang Mai University and Faculty-level organization. Central sector's activities consisted of two parts; central supportive activity and central administrative activity. For faculty-level's activity which were studied two levels; secretary office and department levels. Secretary office's activity consisted of 6 activities such as administrative activity, library service, student relation, community service, research and

After activity classification, indirect cost of organization was calculated from Chiang Mai University central organization's and secretary office's activities by considering of the number of enrolled students, the number of courses offered and working ratio as well as received budget ratio that was directly stated and decided with discretion as a criterion in calculating the appropriate ratio. For direct cost of organization was calculated from department level's activities by considering of budget ratio, the number of FTES, laboratory hours and the number of offered subjects that was also directly stated and decided based on discretion criterion in calculating the appropriate ratio. It was found that there were 9 activities which involved costing of undergraduated student production such as supportive activity, central and Faculty administrative activity, library service, student relations, teaching, laboratory, unused production capability as well as Department administrative activity.

It was also found that the annual cost per FTES could be computed by dividing the overall activity-based costing gathered in the third step with the number of FTES. The individual subject costing was carried out by calculating the costing of drivers and stated the costing leading to each subjects.

The result obtained provided a guidelines for activity based costing of the Faculty level of Chiang Mai University. This study provided the guidelines for activity based costing of the Faculty level of Chiang Mai University by applying the inventory, financial and accounting budgeting system with the three dimensional accrual basis criteria in which the Faculty level sector of Chiang Mai University might employ in the activity-based costing calculation.